

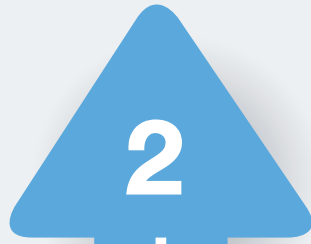

ธุรกิจครอบครัว ส่งต่อไม่ได้..... จะทำอย่างไรดี

ในช่วงนี้ผมเริ่มเห็นแนวโน้มบางอย่างที่เกิดขึ้นกับธุรกิจครอบครัว ซึ่งประสบปัญหาที่คาดไม่ถึงคือไม่สามารถส่งต่อธุรกิจของครอบครัวให้กับรุ่นต่อไป ได้ ซึ่งมีสาเหตุหลายๆ ประการ เช่น ลูกหลานไม่ยอมทำธุรกิจในรูปแบบเก่า ลูกหลานต้องการเริ่มทำ Start Up หรือ ธุรกิจต้องอาศัยความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางจากผู้ก่อตั้งเท่านั้น หรือ ผู้สืบทอดไม่มีความสามารถมากพอ หรือ ผู้ก่อตั้งเสียชีวิตกระทันหัน หรือ ธุรกิจอยู่ในช่วงขาด หรือ ไม่มีทายาทสืบทอด เป็นต้น ส่วนใหญ่แล้วธุรกิจครอบครัวมักจะมีแนวโน้มว่าปัญหาเหล่านี้ไม่มีทางเกิดขึ้น ดังนั้นธุรกิจครอบครัวจำเป็นต้องวางแผนการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของกิจการเอาไว้ด้วย หากเกิดปัญหาตามข้างต้นแนวทางเบื้องต้นที่สามารถเลือกจัดการธุรกิจครอบครัวมีดังนี้

1. หาผู้สืบทอดที่เหมาะสม มาดำเนินกิจการต่อไป (ONGOING)

แนวทางนี้ปัจจัยสำคัญคือการหาผู้สืบทอดที่เหมาะสม ส่วนใหญ่จะเป็นลูกหลาน หรือ พนักงานภายใน หรือ ภายนอกครอบครัว ทางเลือกนี้เป็นทางเลือกที่ยากมากเพราะต้องใช้เวลาค้นหาผู้ที่เหมาะสมมารับช่วงต่อ และต้องใช้เวลาพิสูจน์ฝีมือให้เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็น เจ้าหนี้ ลูกหนี้ สถาบันการเงิน ซัพพลายเออร์ เป็นต้น

2. ขายธุรกิจ (SOLD OUT)

แนวทางนี้จะขายธุรกิจของครอบครัวให้กับนักลงทุนที่สามารถบริหารธุรกิจครอบครัวให้ไปต่อได้ ปัจจัยที่จะทำให้การขายสำเร็จคือความน่าสนใจของธุรกิจว่ามีอนาคต หรือ มีคุณค่ามากน้อยเพียงใด บ่อยครั้งมีโอกาสที่จะขายให้กับพนักงานหัวกะทิ เพราะเข้าใจในธุรกิจและมองเห็นทิศทางในอนาคต และยังทราบถึงมูลค่าที่แท้จริงของธุรกิจ รวมถึง Hidden Asset การซื้อขายควรจะใช้ที่ปรึกษากฎหมายในการร่างข้อตกลงซื้อขายเพื่อเป็นที่พอใจและยุติธรรมแก่ทั้ง 2 ฝ่าย

3. เลิกกิจการ (Liquidate)

แนวทางนี้ทรัพย์สินทั้งหมดของกิจการจะถูกขาย รวมถึงดำเนินการเลิกกิจการตามขั้นตอนทางกฎหมาย และชำระหนี้สินทั้งหมดคืนให้แก่เจ้าหนี้ของกิจการ ส่วนที่เหลือหลังหักชำระหนี้จะถูกแบ่งให้แต่ละคนตามสัดส่วนความเป็นเจ้าของ ทั้งนี้หากเตรียมการไม่รอบคอบอาจจะได้ผลตอบแทนที่ต่ำกว่ามูลค่าที่แท้จริงและควรคำนึงถึงภาวะภาษีที่จะเกิดขึ้นด้วย (M&A)

